

I bruk från och med 1.10.1999.

1 Definitioner på begrepp

Med **pantsättare** avses den person som har gett pantsättningsförbindelsen och som vid tidpunkten för pantsättningen ägde den pantsatta egendomen eller den person som har förvärvat äganderätten till den pantsatta egendomen efter att pantsättningsförbindelsen gavs.

Med **pantsättning** avses en utfästelse genom vilken pantsättaren ger borgenären sin egendom (panten) till säkerhet för uppfyllande av sin egen eller någon annans förpliktelse (huvudförpliktelsen). Huvudförpliktelsen kan exempelvis utgöras av en eller flera skuld- eller borgensförbindelser, en motförbindelse till en bankgaranti eller någon annan förpliktelse.

Med **tredjemanspantsättning** avses pantsättning genom vilken panten svarar för betalningen av någon annans huvudförpliktelse.

Med **särpantsättning** avses pantsättning genom vilken panten svarar för en eller flera i pantsättningsförbindelsen individualiserade huvudförpliktelser.

Med **generell pantsättning** avses pantsättning genom vilken panten svarar för den i pantsättningsförbindelsen nämnda gäldenärens alla nuvarande och framtida huvudförpliktelser.

Med **fyllnadspantsättning** avses pantsättning genom vilken panten svarar för den del av huvudförpliktelsen som inte kan drivas in ur värdet på förstahandspanten.

Förstahandspant är en pant som med stöd av avtal eller lag i första hand svarar för huvudförpliktelsen.

Med **kontokredit** avses ett konto med kredit och andra huvudförpliktelser av limittyp (t.ex. en bankgarantilimit), där beloppet på den huvudförpliktelse som står till förfogande kan variera upp till en avtalad maximigräns, dvs. limiten.

Med **regressrätt** avses tredjemanspantsättares rättighet att av gäldenären driva in det belopp som har erhållits genom att den pant som tredjemanspantsättaren ägde har realiserats och använts till att betala huvudförpliktelsen eller det belopp som tredjemanspantsättaren har använt för att betala huvudförpliktelsen för att minska sitt pantansvar.

2 Pantansvarets omfattning

Pantsättarens ansvar begränsar sig till värdet på och avkastningen av panten. Avkastningen utgörs bland annat av ränteinkomst, dividend på aktier, hyresinkomst från en lägenhet, då de aktier som ger rätt att besitta lägenheten är pantsatta, och hyresinkomst från ett pantsatt inteckningsobjekt.

Pantsättningen omfattar även egendom som kommit i stället för den pantsatta egendomen eller egendom som erhållits med stöd av den pantsatta egendomen.

Om föremålet för pantsättningen utgörs av aktier, omfattar pantsättningen även de aktier som vid fondemission och nyemission har tecknats med stöd av teckningsrätter som varit anslutna till de pantsatta aktierna.

Om tredjemanspantsättaren har betalt huvudförpliktelsen med uttryckligt samtycke av banken, minskar betalningen beloppet på pantansvaret.

Särpantsättning

Vid särpantsättning svarar panten gentemot banken för kapital, ränta, dröjsmålsränta, tilläggsränta, bankens avgifter och provisioner, bankens indrivningskostnader och -arvoden jämte kostnaderna för avveckling av återfinansieringen gällande gäldenärens individualiserade huvudförpliktelse och övriga betalningsskyldigheter som följer av huvudförpliktelsen.

Generell pantsättning

Vid generell pantsättning svarar panten gentemot banken för kapital, ränta, dröjsmålsränta, tilläggsränta, bankens avgifter och provisioner, bankens indrivningskostnader och -arvoden gällande gäldenärens alla huvudförpliktelser och övriga betalningsskyldigheter som följer av huvudförpliktelserna.

En generell pantsättning omfattar även huvudförpliktelser som uppkommer efter att banken eller gäldenärssamfundet har fusionerats, delats eller bytt företagsform. Banken har ingen skyldighet att informera om att den fusioneras eller delas. Pantsättaren har inte rätt att begränsa sitt ansvar på grund av ett byte av företagsform, fusion eller delning.

Fyllnadspantsättning

En fyllnadspant svarar för den del av huvudförpliktelsen som inte kan drivas in ur värdet på förstahandspanten.

Vid fyllnadspantsättning ökar pantansvaret inte, trots att en tilläggs-skuld beviljas mot förstahandspanten eller förstahandspanten byts ut, om inte fyllnadspantsättaren ger sitt samtycke till detta.

Pantsättning som säkerhet för kontokredit

En pant som getts som säkerhet för en kontokredit svarar i samma omfattning som gäldenären för alla skulder som beviljats inom ramen för limiten och även för eventuella överskridningar av limiten, ränta, dröjsmålsränta, tilläggsränta, bankens avgifter och provisioner, bankens indrivningskostnader och -arvoden och övriga betalningsskyldigheter som följer av huvudförpliktelserna.

3 Risken för förändring av referensräntans värde och valutakurserna

Om räntan på huvudförpliktelsen är bunden till en referensränta, ändras skuldräntan enligt villkoren i skuldförbindelsen.

Om valutakursen för huvudförpliktelser i valuta förändras gentemot finskt mynt, kan beloppen på amorteringar och räntor i finskt mynt öka eller minska.

Om beloppet på de amorteringar och räntor som gäldenären skall betala ökar på grund av att referensräntans värde och/eller valutakursen har förändrats, ökar pantsättarens pantansvar i motsvarande omfattning.

4 Hur ändringar i huvudförpliktelsen påverkar pantansvaret Särpantsättning

En pantsättare som gett tredjemanspant svarar inte för en ändring av villkoren för huvudförpliktelsen som ökar denna pantsättarens ansvar, om denne inte har gett sitt skriftliga samtycke därtill.

Utän pantsättarens samtycke kan avtal dock träffas gällande ändringar av villkoren för huvudförpliktelsen, om verkningarna för denna pantsättares ansvar är små, och gällande ändringar av amorteringsplanen för huvudförpliktelsen. Utan pantsättarens samtycke kan en förbindelse som gäller huvudförpliktelsen, amorterad eller till samma belopp som tidigare, en eller flera gånger förnyas för samma eller någon annan tid och en pantsättningsförbindelse är i kraft i förhållande till den förnyade förbindelse som gäller huvudförpliktelsen tills skulden har återbetalts i sin helhet.

Generell pantsättning

Vid generell pantsättning kan villkoren för en huvudförpliktelse ändras utan samtycke av pantsättaren.

5 Pantsättarens rätt att begränsa sitt ansvar under pantsättnings giltighetstid Särpantsättning

Vid särpantsättning kan pantsättaren inte ensidigt begränsa sitt ansvar efter att pantsättningsförbindelsen har getts.

Generell pantsättning

Vid tredjemanspantsättning kan pantsättaren så länge en generell pantsättning gäller skriftligt meddela en tidpunkt efter vilken panten inte svarar för nya huvudförpliktelser. Begränsningen träder i kraft när pantsättarens meddelande har nått banken, om inte en senare tidpunkt har angetts i meddelandet.

Pantsättning som säkerhet för kontokredit

Den som gett pant för en kontokredit har inte rätt att begränsa sitt ansvar så länge pantsättningen gäller.

6 Bankens meddelanden till pantsättaren

Banken är inte skyldig att i enlighet med 4 § 2 mom. lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) underrätta pantsättaren om dröjsmål med betalningen av huvudförpliktelsen.

7 Förvar och vård av panten

7.1 Pantsättarens skyldigheter

Pantsättaren är skyldig att

- vårda den egendom som är föremål för panträtten så att dess värde inte minskar på grund av otillräcklig omvårdnad eller annars på grund av pantsättarens åtgärder eller försummelser
- se till att den egendom som är föremål för panträtten är tillräckligt försäkrad och att betala de försäkringspremier, hyror, bolagsvederlag och andra med dessa jämförbara betalningar som hänför sig till egendomen och som förfallit samt
- ta hand om andra motsvarande förpliktelser.

7.2 Bankens åtgärder vid förvaringen av panten

Banken är skyldig att förvara panten väl, men inte att vårda den.

Banken har rätt, men inte utan en särskild förbindelse skyldighet att

- vidta nödvändiga åtgärder för att förvara egendomen, till exempel att öppna ett konto eller ett värdeandelskonto
- vidta behövliga åtgärder med anledning av uppsägning eller utbyte av pantsatta värdepapper eller av att kuponger som är anslutna till värdepappren förfaller
- vidta lagstadgade åtgärder gällande pantsatta värdeandelar
- byta ut ett in-tecknat skuldebrev till pantbrev, förnya in-teckningar eller annars förhindra att en pantsatt förbindelse preskriberas eller förfaller på något annat sätt
- vidta i punkt 7.1 avsedda åtgärder, om inte pantsättaren har uppfyllt sina förpliktelser samt
- vidta övriga nödvändiga åtgärder för att bevara panträtten och pantens värde.

Banken svarar inte för skada som förorsakas av att sådana uppgifter som banken enligt ovanstående inte är skyldig att sköta inte utförs.

7.3 Kostnaderna gällande förvaringen och vården av panten

Pantsättaren och panten svarar för alla kostnader i anslutning till förvaringen och vården av panten. Banken har rätt att bära upp och på pantsättarens konto debitera dessa kostnader. Dessutom har banken rätt att bära upp och på pantsättarens konto debitera avgifter och provisioner som ansluter sig till förvaring och vård av panten enligt sin gällande servicetariff och att bära upp och på pantsättarens konto debitera kostnaderna för de åtgärder som banken har vidtagit för pantsättarens räkning sedan denne försummat sina skyldigheter enligt punkt 7.1. Banken informerar om ändringar av avgifter eller provisioner genom att publicera ändringarna i sin servicetariff. Grunderna för de avgifter och provisioner som tas ut framgår av servicetariffen som finns till påseende i bankens kontor.

8 Realisering av panten och betalning av huvudförpliktelsen ur den

Banken har rätt att använda de medel som erhålls ur panten till att betala huvudförpliktelsen, bankens avgifter och provisioner enligt servicetariffen och bankens in-drivningskostnader och -arvoden.

8.1.1 Betalning av huvudförpliktelsen ur panten

Om gäldenären underlåter att betala en huvudförpliktelse eller den del av den som förfallit, har banken rätt att realisera panten på det sätt som avses i punkt 8.2.

Om panten har getts åt banken som säkerhet för två eller flera gäldenärens förbindelser eller för en enda gäldenärs flera förbindelser, har banken rätt att bestämma vilken fordran som betalas ur panten.

Om det finns flera panter än en, har banken rätt att bestämma i vilken ordning de realiseras. Banken behöver inte först realisera en

pant som gäldenären har gett. En förstahandspant skall dock realiseras före en fyllnadspant. Banken har även rätt att bestämma huruvida den söker betalning för sin fordran hos eventuella borgensmän eller någon av dem eller om den först realiserar panterna eller någon av dem.

Om panttagarna är flera och medlen från realiseringen av panten inte räcker till för att betala alla fordringar, skall panttagarna avtala sinsemellan om hur dessa medel skall användas för betalningen av fordringarna.

8.1.2 Betalning av huvudförpliktelsen ur en fyllnadspant

Banken har rätt att realisera en fyllnadspant då förstahandspanten har sålts eller då det vid utsökning har konstaterats att ett hinder mot försäljningen av förstahandspanten finns. Banken kan även realisera fyllnadspanten, om pantsättaren efter att huvudförpliktelsen har förfallit till betalning har meddelat banken att pantsättaren inte kräver att förstahandspanten säljs.

Om gäldenären i samband med skuldsanering för privatpersoner eller företagssanering behåller egendom som utgör förstahandspant, har borgenären rätt att realisera fyllnadspanten och att använda pengarna till betalning av huvudförpliktelsen eller en del av den i den omfattning som värdet på förstahandssäkerheten inte räcker till för att betala huvudförpliktelsen. Om medel återstår efter realiseringen, omfattar pantsättningen de medel som kommit i stället för panten och banken har rätt att öppna ett konto för förvaringen av dem.

8.2 Förfarande vid realisering av panten

Då huvudförpliktelsen eller en del av den har förfallit till återbetalning får banken utan att höra pantsättaren och att underrätta pantsättaren om att huvudförpliktelsen förfallit, utan att söka dom eller beslut och utan att följa de i lag bestämda formaliteterna realisera panten.

Vid realiseringen av panten skall banken gå omsorgsfullt till väga. Panten kan realiseras på offentlig auktion, på fondbörsen, via en fastighetsförmedlare eller på något annat sätt som banken finner lämpligt. Banken underrättar pantsättaren skriftligt på förhand om realiserings sättet och om tiden och platsen för en eventuell auktion.

Pantsatta i banken insatta medel anses omedelbart ha förfallit till betalning oberoende av vad som har avtalats om uttagning och uppsägning av medlen. Banken har härvid rätt att omedelbart debitera kontot med beloppet av sin fordran. Härvid betalas på insättningen den i kontoavtalet avtalade räntan från insättningsdagen till den dag då insättningen upphör.

Banken får utan att höra pantsättaren stifta bekantskap med den egendom som är föremål för panträtten, förevisa denna egendom för eventuella köpare och vidta alla åtgärder som krävs för visning- en (t.ex. med gårdskarlens, disponentens eller myndigheternas hjälp låta öppna dörren till en lägenhet, som pantsatta aktier ger besittningsrätt till). Innan banken vidtar sådana åtgärder, skall den underrätta pantsättaren om dem per brev.

9 Tredjemanspantsättarens regressrätt och rätt till panten

En pantsättare som gett tredjemanspant har rätt att av gäldenären få det belopp som erhållits genom realiseringen av panten och som huvudförpliktelsen har betalats med eller som pantsättaren har betalt för huvudförpliktelsen för att minska sitt pantansvar.

9.1 Regressrätt gentemot gäldenären

Om skulden betalas med de medel som erhållits då panten realiserats eller om pantsättaren på grund av pantsättningsförbindelsen betalar huvudförpliktelsen till banken, är den gäldenären tillhöriga egendom som utgör säkerhet för huvudförpliktelsen även pant för pantsättarens regressfordran. Härvid har banken inte rätt att överlämna panten till gäldenären utan samtycke av pantsättaren. Om gäldenärens egendom även utgör säkerhet för någon annan av bankens fordringar, har banken bättre rätt till den egendom som gäldenären pantsatt än den pantsättare som gett tredjemanspant.

9.2 Beviljande av tilläggsskuld mot en pant som gäldenären ställt

Banken har rätt att mot den pant som gäldenären gett bevilja ny skuld. Härvid har banken även för den nya skuldens del bättre rätt till den pant som gäldenären gett, dock inte utan ett separat sam-

tycke av pantsättaren då fråga är om fyllnadspant eller då tredjemanspanter har realiserats och huvudförpliktelsen har betalats med medlen eller då tredjemanspantsättaren har betalt huvudförpliktelsen till banken på grund av pantsättningsförbindelsen.

9.3 Regressrätt gentemot borgensmän och andra tredjemanspanter

Pantsättaren har ingen regressrätt gentemot borgensmän eller andra tredjemanspanter, om inte så har avtalats separat.

Banken har rätt att mot borgensförbindelser och andra tredjemanspanter bevilja ny skuld och rätt att befria borgensmännen och överlåta de övriga panterna utan att pantsättarens ansvar härav minskar. Om en annan pant ägs gemensamt av gäldenären och en annan person, utgör den andel som den andra personen äger inte pant för tredjemanspantsättarens regressfordran, om inte pantsättarna har avtalat annorlunda.

10 Borgensmannens rätt till en pant som gäldenären ställt

Om säkerheten för huvudförpliktelsen förutom den pant som gäldenären gett utgörs av en borgensförbindelse och borgensmannen betalar huvudförpliktelsen eller en del av den, är den gäldenären tillhöriga egendom som utgör säkerhet för huvudförpliktelsen enligt borgensvillkoren även pant för borgensmannens regressfordran.

11 Pantsättarens informationsskyldighet

Pantsättaren skall utan dröjsmål underrätta banken om ändringar i sitt namn och sin adress.

Pantsättaren är skyldig att underrätta banken om byte av ägare till panten eller en del av den och att tillställa banken en kopia av ätkomsthandlingen. Då en pantsättare har betalt huvudförpliktelsen, skall denne för att trygga sin regressrätt skriftligt underrätta banken om betalningen och ett eventuellt i punkt 9.3 avsett avtal mellan pantsättare samt lägga fram nödvändiga utredningar gällande dessa.

12 Bankens rätt att överlåta eller dela panten

Banken har rätt att överlåta eller dela panten i anslutning till en överlåtelse av huvudförpliktelsen och att avtala om hur panten efter överlåtelsen täcker bankens och mottagarens fordran. Pantsättarens ansvar ökar inte på grund av överlåtelsen eller delningen.

13 Förtida uppsägning av skulden

Pantsättaren har inte rätt att utan samtycke av banken säga upp huvudförpliktelsen till återbetalning i förtid på grund av gäldenärens avtalsbrott.

14 Skattepåföljder gällande panten

Pantsättaren svarar för alla skattepåföljder och av myndigheterna fastställda avgifter i anslutning till panten.

15 Återgång av betalning

Trots att huvudförpliktelsen har betalats förblir pantsättningen i kraft, om betalningen av huvudförpliktelsen återvinnas med stöd av bestämmelserna i lagarna om återvinning till konkursbo, företagsrestrukturering eller skuldsanering för privatpersoner eller med stöd av något annat beslut av domstol eller av något annat motsvarande skäl.

16 Force majeure

En avtalspart svarar inte för skada som förorsakas av att avtalspartens verksamhet oskäligt försvåras av ett oöverstigligt hinder eller på grund av någon motsvarande orsak.

En avtalspart som har drabbats av ett oöverstigligt hinder är skyldig att underrätta den andra avtalsparten härom så snart som möjligt. Om det oöverstigliga hindret gäller banken, kan banken tillkännage detta i rikspressen.

17 Rättsforum och lag som skall tillämpas

Tvister som härrör ur denna pantsättning behandlas i tingsrätten på bankens hemort eller i en annan enligt lagen behörig tingsrätt i Finland.

På detta avtalsförhållande tillämpas finsk lag till den del annat inte har avtalats i dessa villkor eller separat.